

Verslag van het gesprek over de oproep “Kinderen van Lesbos”	
Gespreksdeelnemers:	mevrouw Van Toorenburg, de heer Voordewind, Ruth Stoorvogel, Ad Wijlhuizen en Jan de Beer
Datum en tijd:	woensdag 2 september 2020; 16:30 – 18:00 uur
Plaats:	Den Haag, gebouw Tweede Kamer

We beginnen ons gesprek met het delen van wat ons bindt: we willen samenwerken aan een goede oplossing en elkaar daarin opbouwen en versterken.

Jan de Beer vertelt over het verloop van de petitie en wat het aantal van 896 ondertekenaars zegt. Hij geeft aan hoe heel langzaam is gegroeid. De eerste week reageerden gemiddeld 9 mensen per dag en de laatste week gemiddeld 41 mensen per dag. De oproep is niet centraal verspreid, ook niet vanuit overkoepelende kerkorganisaties. Jan geeft aan dat de oproep staat voor de breed gedragen zorg vanuit de christelijke achterban. Jan overhandigt de oproep op papier aan mevrouw Van Toorenburg en de heer Voordewind, vergezeld van een steunbetuiging van rabbijn Awraham Soetendorp. Deze is als bijlage bij dit verslag opgenomen.

Mevrouw Van Toorenburg en de heer Voordewind vertellen over hun betrokkenheid bij dit onderwerp. Mevrouw Van Toorenburg geeft aan dat zij een Syrisch gezin begeleidt en dat zij dit onderwerp heel belangrijk vindt.

Verder, puntsgewijs:

1. De complexiteit van het onderwerp wordt besproken. Ook de Kamerleden geven aan zich te realiseren zich dat de opvang daar buitengewoon slecht is. Zij willen beslist dat de kinderen van de eilanden worden afgehaald. Daartoe hebben ze ook een motie ingediend. Vervolgens hebben ze gezocht naar een oplossing met ook politiek draagvlak in de coalitie;
2. De Kamerleden hebben gezamenlijk gezocht naar wat wel kan en mogelijk zelfs een structurele oplossing is. Mevrouw Van Toorenburg: “Ik geloof wel in het plan van de staatssecretaris en ben daar meer en meer enthousiast over geworden. Griekenland wil en kan met onze steun een systeem opzetten voor de opvang van deze jongeren. Wij willen ons vooral inzetten op een structurele oplossing en daarom geloven wij in een voogdijprogramma”;
3. Het plan wordt door de Kamerleden toegelicht. Het gaat er volgens de Kamerleden om dat minderjarigen in Griekenland snel een procedure krijgen. Als de asielstatus wordt toegekend, kunnen deze kinderen blijven en worden meegenomen in de totale herverdeling naar Europa. In die herverdeling kunnen de kinderen uiteindelijk dus ook naar Nederland komen. De Kamerleden geven aan dat in het debat ook duidelijk te hebben gemaakt. Gedurende de verwerking van de aanvraag krijgen de kinderen opvang, onderwijs en zorg.” Ruth merkt op dat er eigenlijk dus gekozen is voor drie opvanghuizen als tussenstation. Mevrouw Van Toorenburg en de heer Voordewind bevestigen dat de opvanghuizen niet meer dan tussenstations zijn; het zijn dus geen eindstations;

4. Mevrouw Van Toorenborg geeft desgevraagd aan niet te willen dat kinderen naar Nederland komen met het risico dat de asielaanvraag hier wordt afgewezen. Opvang in Nederland zou mogelijk valse hoop geven. Mevrouw Van Toorenborg: “We laten het probleem van afwijzing in Griekenland.” Ad vraagt: “Daarmee laat u de mogelijke afwijzing en de problemen die dat geeft aan Griekenland. Is dat juist?” Mevrouw Van Toorenborg bevestigt dat dit het geval is. “Die problemen zouden we anders ook hier hebben met nog het schrijnende dat valse hoop is gegeven”;
5. Mevrouw Van Toorenborg geeft aan dat het de bedoeling is dat het voogdijprogramma net zo gaat werken als in Nederland. Dat zou betekenen dat jonge kinderen worden opgevangen door Griekse gastouders, oudere kinderen krijgen dan woonbegeleiding. Wij merken op dat daarmee de druk op Griekenland groot blijft om zelf kinderen op te nemen. Wij uiten onze twijfels bij de mogelijkheden van Griekenland in deze. De druk is daar al zo groot. Later in het gesprek geven mevrouw Van Toorenborg en de heer Voordewind aan dat de 48 kinderen worden gehuisvest in 3 tehuizen, naar het plan van de staatssecretaris;
6. Mevrouw Van Toorenborg en de heer Voordewind geven aan dat de kinderen in de asielprocedure bijstand krijgen van een speciale asieladvocaat. Deze advocaat begeleidt de 48 kinderen in de 3 maanden opvangtijd naar de beoordeling, op basis van de criteria van Griekenland, van de asielaanvraag. Of dit voldoende is en of dat zo gaat werken, zullen de Kamerleden kritisch volgen. De Kamerleden geven nogmaals aan dat de huizen geen eindstation zijn maar dat kinderen met een status zullen worden meegenomen in de hervestiging waar ook Nederland zijn aandeel in zal hebben. Hier zullen de Kamerleden ook op toezien;
7. Mevrouw Van Toorenborg en de heer Voordewind geven aan vertrouwen te hebben in het plan. Mevrouw Van Toorenborg: “De staatssecretaris rapporteert ons periodiek over de voortgang. Wij beoordelen dan of er substantiële voortgang is. Zolang er substantiële voortgang is, is het goed”;
8. Desgevraagd geeft mevrouw Van Toorenborg aan dat er geen roadmaps of toezeggingen zijn wanneer wat precies gebeurt anders dan dat de eerste van de 48 kinderen eind september gehuisvest zijn. Om zorgvuldigheidsredenen is ervoor gekozen om geleidelijk aan de kinderen op te vangen. Dit op aanraden van Movement on the Ground, de NGO die deze operatie namens Nederland mag uitvoeren. Jan de Beer geeft aan het opvallend te vinden dat onze volksvertegenwoordigers niet verdergaand willen controleren. Hierop geeft mevrouw Van Toorenborg aan: “We willen hier niet autistisch in zijn. We sturen niet op detailniveau. Wij houden de staatssecretaris aan haar beloftes. Het is natuurlijk altijd meebewegen. We doen dit samen met een ander land dat ook haar eigen werkwijze heeft. Dat is de realiteit. Voordewind en Van Toorenborg geven aan wel echt voortgang te willen zien”;
9. De heer Voordewind en mevrouw Van Toorenborg geven verder aan dat de constatering van de eerste coronapatiënt op 2 september geen verandering betekent in de Nederlandse koers en plannen. De heer Voordewind: “Er vertrekken nu ook al vluchtelingen vanaf de Griekse eilanden. Ook nu al gaan er elke dag kinderen weg. Nederland is niet de enige actor, vergeet dat niet. Ook andere landen investeren in opvang. Op dit moment hebben Denemarken en Duitsland interesse getoond in de beoogde Nederlandse aanpak”;

10. Over de ruim 5.000 kinderen/jongeren op de Griekse eilanden merkt mevrouw Van Toorenborg op dat wordt gehoopt op een Europees pact waarin ook die gewenste herverdeling zit, net als betere regelingen voor terugkeer: “We zijn aan het duwen op dit pact”;
11. Jan de Beer geeft aan dat een medewerker van het Vaticaan, Migrants & Refugees Section, heeft aangegeven dat de oproep van de dominees, pastores en voorgangers is voorgelegd aan paus Franciscus. Jan vraagt mevrouw Van Toorenborg en de heer Voordewind of bijvoorbeeld een nieuwe oproep van de paus zou kunnen helpen en zo ja, hoe deze zou moeten luiden. De heer Voordewind noemt een oproep aan de internationale gemeenschap voor veiligheid van deze kinderen en herplaatsing binnen de internationale gemeenschap;
12. Ad vraagt namens ons drieën hoe we onze christelijke volksvertegenwoordigers kunnen helpen bij hun werk. Mevrouw Van Toorenborg geeft aan dat ze graag geïnformeerd wil worden en signalen wil ontvangen over de voortgang van het plan. Mevrouw Van Toorenborg: “Jullie hebben immers ook je netwerk.” Als mevrouw Van Toorenborg en de heer Voordewind deze signalen ontvangen, kunnen ze deze meenemen bij de beoordeling op substantiële voortgang. De heer Voordewind en mevrouw Van Toorenborg geven aan de voortgangsbrief van de staatssecretaris steeds naar ons toe te sturen;
13. Beide Kamerleden benadrukken dat zij zich hebben ingezet voor een haalbare oplossing met politiek draagvlak. Zij hebben er in hun ogen uit gehaald wat erin zit. Ze benadrukken ook dat dit voorstel in hun ogen uitzicht geeft op een structurele aanpak in Griekenland voor alle nog komende kinderen;
14. De Kamerleden spreken tot slot nog hun grote zorg uit voor de kinderen met een status die al in Nederland zijn, momenteel bijna 1800. Deze kinderen zijn 1 september niet gewoon, vanuit hun eigen plekje ergens in Nederland naar een gewone school gegaan en kunnen beginnen met hun verdere toekomst. Zij doen daarom een dringend beroep op gemeenten om een plek te zoeken voor deze kinderen.

Noten Ad, Ruth en Jan, na het overleg:

1. *Dit verslag is de verslaglegging van Ad, Ruth en Jan van wat we hebben besproken. Het verslag is voor beoordeling op feitelijke onjuistheden voorgelegd aan mevrouw Van Toorenborg en de heer Voordewind. De opmerkingen van beiden zijn in dit verslag verwerkt;*
2. *We hebben in het gesprek een aantal kritische vragen gesteld, maar volstaan in dit verslag met een feitelijke weergave van wat we hebben besproken.*

Bijlage: steunbetuiging Awraham Soetendorp

Van: Awraham Soetendorp < >

Verzonden: dinsdag 1 september 2020 21:22

Aan: 'Jan de Beer' <beerjg@hotmail.com>

Onderwerp: petitie kinderen

Zeer geachte Jan de Beer,

De door u geïnitieerde actie van solidariteit met de kinderen in Lesbos heeft mijn hart geraakt.

De overweldigende brede steun die deze ontving van uw zusters en broeders, voorgangers vanuit de gehele Christelijke gemeenschap is een indrukwekkend teken van hoop.

Ik wil dan ook met hart en ziel uw petitie ondersteunen.

Als Rabbijn die overtuigd is van het belang van interreligieuze en interbeschouwelijke samenwerking in het opkomen voor deze kinderen.

En als voormalig onderduikkind die het besef gered te zijn door moedigen die hun leven in de waag gesteld hebben altijd bij zich draagt.

Ik hoop van harte dat deze oproep gehoor zal vinden.

Bevirkat sjalom

Met de zegen van vrede

Rabbijn Awraham Soetendorp